

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Baçini, İtalyanca bir terimdir. Bu dilde leğen anlamı olsa bile Türkçede “çanak” anlamında kullanılır. Kelime anlamıyla baçini hakkında birçok farklı görüş olsa da özellikle sanat tarihi alanında kullanımı bezeme oluşturmak amacıyla yapıların belirli bölgelerine yerleştirilen seramik kaplara denmektedir. Anadolu’daki Türk döneminde “baçini” uygulamalarının gelişimini Anadolu Selçuklu devri ile başlatabiliriz. Anadolu’nun farklı bölgelerinde yer alan Selçuklu çağı mimari eserlerinin iç ve dış cephelerine kakılmış olarak seramiklere rastlamak mümkündür. Baçini uygulamaları genellikle cami, medrese ve türbe gibi dini yapıların cephelerini süslese de Ani ve Bayburt Kaleleri gibi askeri/sivil mimari örneklerin sur duvarlarında da karşımıza çıkmaktadır.

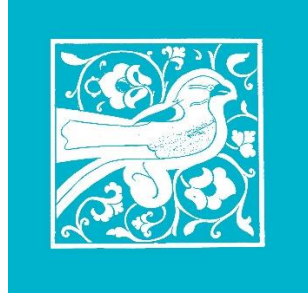
2023 yılında yayın hayatına başlayan Bayburt Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi “BAÇINI SANAT DERGİSİ” (BAÇINI) uluslararası hakemli ve bilimsel bir dergidir. BAÇINI alan yazına nitelikli katkı sunmayı hedeflemiş olan makaleleri, elektronik ortamda bilim ve sanat dünyası ile kaliteli biçimde hızlı ve ücretsiz olarak paylaşmayı kendine misyon edinmiştir.

BAÇINI, Ocak ve Temmuz aylarında yılda iki sayı olarak yayımlanmaktadır.

Tüm hakları saklıdır.

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/bacinisanat>

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Baçini is an Italian word. It means basin in Italian while it has the meaning of bowl in Turkish. There are many concepts about the word of Baçini, but especially it is used for ceramic pots which are placed in certain parts of the buildings in order to create embellishment in art history. We can say that the development of baçini practices in the Turkish period in Anatolia started with the era of Anatolian Seljuk. It is possible to see inlaid ceramics on the interior and exterior facades of Seljuk era's architectural works which were located in different regions of Anatolia. Although examples of baçini usually embellish the facades of religious buildings such as mosques, madrasas and tombs, they can also be seen on the walls of military/civil architectural examples such as Ani Castle and Bayburt Castle.

Baçini Art Journal (Baçini) which started its publication life in 2023 on behalf of Bayburt University Art and Design Faculty, is an international refereed academic e-journal. Baçini has made it its mission to share the articles, which aim to make a qualified contribution to the literature, with the world of science and art electronically with no fee.

Baçini is planned to be published biannually in June and December.

All rights are reserved.

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/bacinishanat>

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL
Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Dergi Sahibi / Journal Owner

Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN

Dergi Yöneticisi ve Baş Editör / Journal Manager and Editor-in-chef

Prof. Dr. Mahir KADAKAL

Editörler / Editors

Dr. Öğr. Üyesi Savaş KESKİN

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin TÜMER ÇELİK

Dergi Yayın Kurulu / Editorial Board

Doç. Dr. Mahir Bayramoğlu

Dr. Öğr. Üyesi Cihan Paloluoğlu

Dr. Öğr. Üyesi Savaş Keskin

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Topçam

Dr. Öğr. Üyesi Ümit Yıldırım

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Tümer Çelik

Dr. Öğr. Üyesi Zafer Eren

Öğr. Gör. Ahmet Nadir Özkul

Öğr. Gör. Figen Meşeli

Öğr. Gör. İsmail Birlik

Öğr. Gör. Ömer Murat Kadeş

Öğr. Gör. Yavuz Kaan Konuk

Öğr. Gör. Umut Barış Ustabulut

Arş. Gör. Dr. Murat Gürbüz

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL
Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Alan Editörleri / Field Editors

Fotoğraf / Photography

Prof. Dr. Ata Yakup KAPTAN

Dr. Öğr. Üyesi İmran UZUN

Geleneksel Türk Sanatları / Traditional Turkish Arts

Prof. Dr. Hürrem Sinem ŞANLI

Grafik Tasarım / Graphic Design

Dr. Öğr. Üyesi Tamer KAVURAN

Dr. Bülent POLAT

Görsel İletişim Tasarımı / Visual Communication Design

Dr. Öğr. Üyesi Elvan KANMAZ

Heykel / Sculpture

Doç. Dr. Tülay ÖZKUL

Kuyumculuk ve Mücevher Tasarımı / Jewellery Design

Dr. Öğr. Üyesi Meral BÜYÜKYAZICI

Moda Tasarımı / Fashion Design

Prof. Dr. Birsen ÇİLEROĞLU

Prof. Dr. Saliha AĞAÇ

Mimarlık / Architecture

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet KURUCU

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL
Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Müzik / Music

Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU

Doç. Dr. Yılmaz KAHYAOĞLU

Resim / Painting

Prof. Dr. Çağatay İNAM KARAHAN

Doç. Dr. Mahir BAYRAMOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Ezgi TOKDİL

Sahne Tasarımı / Stage Design

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ŞENER

Sayısal Sanat / Digital Art

Doç. Dr. Huriye KADAKAL

Sinema / Cinema

Doç. Dr. Türker ELİTAŞ

Tekstil Tasarımı / Textile Design

Doç. Dr. Çimen BAYBURTLU

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Anna Calluori HOLCOMBE- University of Florida

Prof. Dr. Byoun Il SUN - Namseoul University

Prof. Dr. Aslı YURDİGÜL – Atatürk Üniversitesi / Kırgızistan-Türkiye Manas
Üniversitesi

Prof. Dr. Ata Yakup KAPTAN – Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Gültekin AKENGİN - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Hüsamettin KOÇAN - Baksı Müzesi

Prof. Dr. Martin BAEYENS - Gent Royal Nice Academy of Arts

Prof. Dr. Yunus BERKLİ - Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Haldun ÖZKAN - Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Meltem DEMİRCİ KATIRANCI - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ahmet YATKIN – İnönü Üniversitesi

Prof. Dr. Ali SEYLAN – Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Arif AZİZ – Azerbaycan Devlet Güzel Sanatlar Üniversitesi

Prof. Dr. Ayşe Aslıhan EROĞLU – Atatürk Üniversitesi

Prof. Bakhtiyor MENGLIYEV - Alisher Navoi's Tashkent State University

Prof. Dr. Birsen ÇİLEROĞLU - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Prof. Dr. Besim YILDIRIM – Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Can KARAHAN – Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Cengiz ŞENGÜL – Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Çağatay İNAM KARAHAN – Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Dima RAAD – Lebanese University

Prof. Dr. Erol KILIÇ- Üsküdar Üniversitesi

Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ – Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Haldun ÖZKAN – Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Haluk ZÜLFİKAR – İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Hasip PEKTAŞ – İstanbul İstinye Üniversitesi

Prof. Dr. Hürrem Sinem ŞANLI - Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Katarina DORDEVIC– University of Nis

Prof. Dr. Kazimierz PAWLAK – Wrocław Academy of Fine Arts

Prof. Dr. Kye-Soo MYUNG - Konkuk University

Prof. Dr. Lola Banon Castellon - University of Valencia

Prof. Dr. Mehmet Gökhan GENEL – Yalova Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet KAVUKÇU – Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Prof. Dr. Mehmet ÖZKARTAL – Süleyman Demirel Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Serdar ERCİŞ – Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Mohamed El Mouden - University of Cadiz

Prof. Dr. Muhammet Emin KAYSERİLİ – Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa BULAT – Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Neslihan KIYAR – Kocaeli Üniversitesi

Prof. Dr. Neşe YAŞAR ÇEĞİNDİR - Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Nuriye İŞGÖREN - Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Pınar ARAS – Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Saliha Ağaç - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Seçkin ÖZMEN – İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Sema GÖKTAŞ – Kocaeli Üniversitesi

Prof. Süreyya TEMEL – Kocaeli Üniversitesi

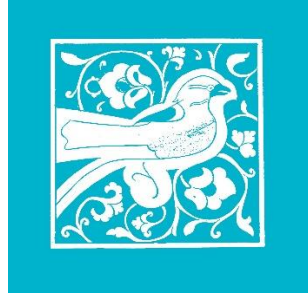
Prof. Dr. Şükrü SİM – İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Yusuf YURDİGÜL – Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Katarzyna KRZYKAWSKA - Warsaw University of Life Sciences

Doç. Dr. Laze TRIPKOV - Uluslararası Balkan Üniversitesi

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Doç. Dr. Nardane YUSİFOVA – Milli Azərbycan Tarix Muzeyi

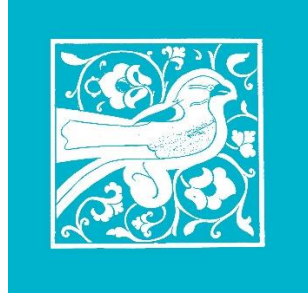
Doç. Dr. Nodirbek JURAKUZIYEV - Alisher Navoi's Tashkent State University

Doç. Dr. Pavel Pisklakov - South Ural State University

Doç. Dr. Sonia Tramujaş VASCONCELLOS

Doç. Dr. Toyoko Morita - Kagoshima University

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Bayburt Üniversitesi Rektörü ve Dergi Sahibi
Prof. Dr. Mutlu TÜRKMEN'den...

Baçini Sanat Dergisinin değerli okur-yazarı;

Sanat ve Tasarım Fakültemizin kolektif emeğinin bir çıktısı olan Baçini Sanat Dergisinin ilk sayısını büyük bir heyecan ve umutla yayımlıyoruz. Bu umudu, şevki ve sonsuz heyecanı simgelemesi için ilk sayımızın sembolik rumuzu olarak Bayburt Kalesi baçini çinileri arasından 'sonsuz aşkı' ve 'sevginin sonsuzluğunu' simgeleyen motifi seçtik. Özgürlüğü de anlam olarak barındıran bu kuş motifi, her sayıda bir baçini motifini rumuz olarak kullanma hedefimize bir ruh kazandırması ve sonsuzluğu çağrıştırmaları bakımından ilham vericidir.

Dijitalleşen ve bugüne dek biriktirdiğimiz tarihsel mirasımızdan farklı birtakım nitelikler sergilemeyi zorunlu kılan toplumsal sistemler, sanatı ve iletişimi aynı zeminde yakınlaştırıyor. Her yönü sara araçsal sistemler, kültürler, ekonomiler, siyasal yaklaşımlar, gündelik yaşam performansları ve en önemlisi sanatsal bakış açıları arasında bir içe içe geçmeye ve yakınlaşmaya neden oluyor. Öyle sanıyorum ki tarihin hiçbir evresinde kültürler böylesine melez olmamıştı. Küreselleşme sonrası yeni bir trend olan kü-yerelleşme, yani globalizasyon, hibrid bir dünyanın en önemli göstergelerinden biri olmayı sürdürüyor. Artık neredeyse yalıtılmış ve bağımsız bir disiplin kalmadı. Yeni Normal olarak işittiğimiz küresel sistem, daha fazla disiplinler arası deneyime davet ediyor. Bu sebeple iletişim ve sanatın yalnızca disiplin olarak ortaklıklarından söz etmenin ötesinde, onların dijital sistemle iş birliklerinden de söz etmeliyiz. Bugün iletişim ve sanatın insana özgü bir deneyim olma şartını bile sorguluyoruz. Artık araçların kendi başlarına iletişim kurabildikleri Nesnelere İnterneti ve yapay zekâlar tarafından üretilen sanat eserleri çağındayız. Metaverse dediğimiz sanal evrenler ve NFT dediğimiz dijital algoritmaları sanat performansları, insanın ve sanatın biricikliğinin sonuna geldiğimize işaret ediyor. Bu noktada kaygımız şu olmalıdır: İnsan, dijital sistemde insanlığını sürdürebilir mi?

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

Sürdürülebilir çevre, ekonomi, kalkınma ve gelecek başlıklarına belki de sürdürülebilir insanlık sorunsalını da eklemeliyiz. Araçlardan yoksun bir insan, iletişim ve sanat üretmekte yetersiz kalıyorsa, en temel düzeyde insana dair yeniden iletişim ve sanat manifestoları üretmeliyiz. Nitekim tekno-optimist ve tekno-pesimist cenahlar arasında belki de durmamız gereken en doğru nokta tekno-eleştirelilik olmalıdır. Çünkü teknolojinin kendi başına anlamlı olmadığı ve anlamın ancak insan tarafından yüklenen bir değer olduğu öğretisi, sanatın da iletişimin de en önemli kabullerinden biridir. Bu kitabı meydana getiren kolektif katkıların değindiği meseleler, en özelden en genele kadar insanın iletişim ve sanat karşısındaki konumuna dair yeni bir şeylere vesile olmaları nedeniyle kıymetlidir.

Bayburt Üniversitesi olarak sanatın her yönünü konu alan bir uluslararası akademik dergiyi hayata geçirmek, bizler için bir gurur kaynağıdır. Çünkü çağdaş dünyanın kurucu unsurları olan iletişim ve sanat, sürekli tartışılması gereken birçok tarihsel gelişme için bu gibi buluşmalarla artırılabilir ve yeniden insanlığın ortak mirası olabilir.

Bu vesileyle, eserleri ile ilk sayımıza katkı sunan tüm sanatçı/akademisyenlere teşekkür ediyor, iletişim ve sanata ilişkin bu değerli eserlerin mevcut akademik problemlere bir reçete olmasını temenni ediyorum.

BAÇİNİ

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

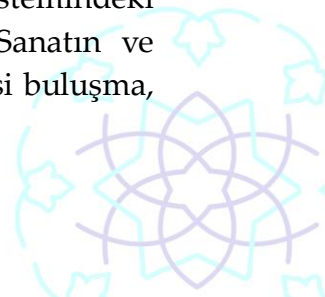
Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

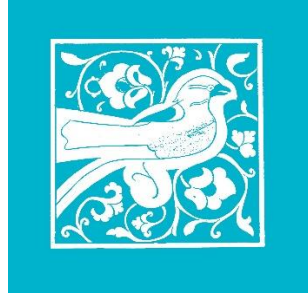
Bayburt Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Dekanı ve Baş Editör
Prof. Dr. Mahir KADAKAL'ın Takdimi

Değerli sanatçılar ve sanat akademisyenleri;

Sizlere duyurmaktan kıvanç duyduğumuz Baçini Sanat Dergisinin bu ilk sayısı, Bayburt'un kültürel birikimini sanat ve iletişim paydasında temsil edecek bilimsel ve sanatsal bir kolektif oluşturma hayalinin sonrasındır. Bayburt, Dede Korkut'un destanlarına esin olan bir anayurt olarak kültürün, sanatın ve iletişimin seçkin motifleriyle örülen bir tarihsel bellektir. Bu bellek, Anadolu'nun medeniyet mirasçıları olan bizleri müşterek ruhta sentezleyen bir tarihsel duyu olması nedeniyle emeklerimizi mekân-aşırı bir bağla birbirine kenetler. Bu ilk sayısı sizlerle paylaşırken, Bayburt'ta paydasında yeniden buluşacak olan kültür ve tarih belleğimizin çağlar-ötesi bir dille ifade edilecek olmasından dolayı gururluyuz. Çünkü sanatın dili ve iletişimcinin dilini ortak kültürel değerler odağında buluşturduğumuzda yaşama dair anlamın derinleşeceğine inanıyoruz. Baçini Sanat Dergisinin yazarlarına ve okurlarına vadettiği en önemli duygu, kültürün farklı dilleri ve okumaları arasında yazılacak yeni bir tarihe özne olmanın muteber duygusudur. Dergimiz bugüne dek yazılmış tarih dilinden farklı olarak tıpkı Dede Korkut'un dilinde olduğu gibi sanat ve iletişim bilim diliyle yeni bir tarihsel birikim tasarlamayı hedefler. Siz tarih yazıcıları, hikâye anlatıcıları ve sanat yapımcıların emekleri, Baçini Sanat Dergisinin kurucu emeklerine katıldığında Bayburt'un kültür tarihini evrensel değerler temasında yeniden anlatabileceğimize inanıyoruz.

Bayburt'u sahip olduğu kültürel desenlerin hangisinden başlayarak anlatmak istersek isteyelim, sanata ve iletişime doğru uzayan bir yolun yolcusu olmaktan taviz veremeyiz. Çünkü Bayburt, Anadolu'nun her yerinde yaşayan ortak kültürle özdeştir. Bugün, Baksı Müzesi ve Kenan Yavuz Etnografya Müzesi ile evrenselleşen sanat geleneğimiz, yerel kültürel değerlerin yükseldiği uluslararası iletişim sistemindeki paydaşlar arasındaki anlam paylaşımının yönlendiricileri arasındadır. Sanatın ve sanatçının evrenselliğini, kültürün yerelliği ile bütünleştiren bir yerler-ötesi buluşma,

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

tarihe bırakılacak izi zamanlar-ötesi bir anlamla her daim okunur kılacaktır. Özetle Bayburt, birbirlerinden uzakta oldukları halde aynı dili konuşabilen insanların evrensel bilgisine katkı sunmak için özgün bir şölen yeri ve yaşayan müzedir.

Baçini Sanat Dergisi, dijital ve geleneksel olarak sentezlenen kültürü, sanatı ve iletişimi yeniden düşünmek, tartışmak ve ifade etmek için vardır. Geleneksel ve yeni olan arasındaki ayrımı, çatışmaları ve birleşmeleri tartışacak ve ifade edecek katılımcıların, tarihin yeniden kurulmasına olan katkıları bu yönüyle önemlidir. Endüstri 4.0, Metaverse, Blockchain, NFT ve Web 3.0'ın konuşulduğu bir tarihsel kırılma evresinde geleceği konuşmak, geleneksel ve yeniyi bütünleştirmek ve insanlık-sonrası olarak anılan çağı yeniden insana özgü kılmak adına yazacaklarımız, tarihe yön verecektir.

İlk sayımızda alanında seçkin araştırmacıların/akademisyenlerin 7 eseriyle okuyucumuza “merhaba” demekten memnuniyet duyduğumuzu ifade etmek isterim. Ulusal kimlikli araştırmacıların/akademisyenlerin 4 eseri, uluslararası kimlikli araştırmacı/akademisyenlerin ise 3 eserinden oluşan bu ilk sayıda, sanat ve sanatla ilişkili iletişimbilim disiplinlerinden bir seçkiyi ilgililerinize arz ediyoruz.

Sayının “**Türk Çini Sanatında Bir Teknik: Baçini**” isimli ilk makalesi, Baçini Sanat Dergimize de esin kaynağı olan Baçini sanatının izlerini süren Öğr. Gör. Yavuz Kaan Konuk, Öğr. Gör. Umut Barış Ustabulut ve Doktorant Furkan Bayrak'ın kolektif emeğini içeriyor. Sayının “**Are We Facing with Digital Pandemic – Will New Technologies Help in Post-Covid Art Audience**” isimli ikinci makalesinde ise Doç. Dr. Laze Tripkov tarafından dijitalleşen sanat olanaklarının bilhassa afişe ilişkin grafik tasarım yaklaşımlarındaki sarsıcı etkisi ele alınıyor. Tripkov, pandemi sonrasının ‘yeni normalleri’ içerisinde sanat okuyucusunun konumunu da sorguluyor. Profesör Lola Bañon Castellón, sayının “**Fake News and Global Information: Angles and Perspectives in The Search for The Truth**” isimli üçüncü makalesinde sahte haber faaliyetlerinin küresel enformasyon düzenini yönlendirme etkisini ve ‘hakikat’ kavramının yitirildiği bir dünyada iletişim ve sanat imkanlarını kullanarak hakikati yeniden keşfetmenin yollarını içeren alternatif bakış açılarını tartışıyor. Bir diğer uluslararası çalışma olan “**The Media and The Mediation of Religious Discourse in**

BAÇINI

SANAT DERGİSİ / ART JOURNAL

Cilt / Volume 1 – Sayı / Issue 1

The Moroccan Public Space” başlıklı dördüncü makale, Profesör Mohamed El Mouden’in dini söylem ile medya arasındaki güçlü ilişkiye dair varsayımlarını Fas kamusal alanında sınıadığı araştırmasının bulgularına dayanıyor. Sayının **“Grafik Tasarım Ön Lisans Eğitim Sürecindeki Uygulama Araçları İşlevselliğinin Öğrenci Yönünden Değerlendirilmesi: Bayburt Üniversitesi Örneği”** başlıklı beşinci makalesinde Öğr. Gör. Ömer Murat Kadeş, grafik tasarım eğitiminde geleneksel yöntemler ile CGI tabanlı yeni yöntemlerin sanatsal üretimin doğasına dair nasıl bir fark içerdiğini ve bu farkın etkinlik düzeylerini öğrenci perspektifinden inceliyor. Doç. Dr. Tark Yazar ve Elif Uzuntaş ise **“Dijital Çağda Sinemagraf”** başlıklı altıncı makalede sinemagraf tekniğinin dijital çağa uyarlamasının imkanlarını sorguluyor. Sayının yedinci ve son makalesinde Fatma Gür ve Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Mutlu, **“Kastamonu Çeşmelerinin Tipolojik Açından İncelenmesi”** başlıklı çalışmalarının sonuçlarını paylaşıyor. Çalışma, bir tarih envanterini sanatsal açıdan anlamlandırması ve tipolojik bir yapılandırma ile sahayı derli toplu kılması bakımından özgün değer taşıyor.

Birbirinden değerli emeklerle sanat alanyazını zenginleştiren bu ilk sayımızın heyecanı ile selamlarımızı ve saygılarımızı paylaşıyor, sanat dolu bir yaşam temenni ediyoruz.

